

Οι εκλογές, τα συμπεράσματα και οι αναγκαίες ανατροπές

1.11.15

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ, ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ

Τα συγκλονιστικά γεγονότα γύρω από το δημοψήφισμα και το πολιτικό πραξικόπημα σε βάρος του, η οπισθοχώρηση του κινήματος στην επίθεση που δέχτηκε, η διάσπαση και η πολιτική μετατόπιση της πλειοψηφίας του ΣΥΡΙΖΑ και το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών, οδήγησαν σε μια **νέα ιστορική φάση** της ταξικής πάλης, την τρίτη από την έναρξη της ιστορικής σημασίας κρίσης στη χώρα μας.

Η χώρα βρίσκεται ήδη στον έκτο χρόνο της κρίσης και της κανιβαλικής αστικής επίθεσης που δέχονται τα λαϊκά στρώματα από την ΕΕ, το ΔΝΤ, τον ΣΕΒ και τα ελληνικά αστικά κόμματα.

Πρόκειται για μια εξαετία γρήγορων εναλλαγών της ταξικής πάλης, με διεθνή αλληλεπίδραση.

Στην πρώτη, την **«εξεγερτική» δίχρονη φάση** αυτής της εξαετίας, το διάστημα 2010 - 2012, το εργατικό λαϊκό κίνημα έδωσε το δικό του μαχητικό παρόν με αποκορύφωμα τα μαζικά συλλαλητήρια και κινητοποιήσεις του 2011.

Εκατομμύρια εργαζόμενοι εγκατέλειπαν τη ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ. Το ΚΚΕ, ο τότε ΣΥΡΙΖΑ και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ έβγαιναν ενισχυμένοι με χαλαρούς όμως, όπως αποδείχτηκε, πολιτικούς δεσμούς με τον κόσμο της εργασίας, εξ αιτίας ακριβώς των ορίων της (διαφορετικής) πολιτικής τους.

Στην πράξη ο λαός έπραξε το καθήκον του.

Αυτό που έλλειψε και τότε ήταν ο «συλλογικός ηγέτης που ενώνει, εμπνέει και προσανατολίζει», η Αριστερά της αντικαπιταλιστικής στόχευσης και του κομμουνισμού του 21^{ου} αιώνα.

Το αποτέλεσμα ήταν τα εργατικά και λαϊκά στρώματα να στραφούν, τελικά, το Μάη - Ιούνη του 2012, με καταλυτικό τρόπο, στο «εύκολο», στο μικρο - μεταρρυθμιστικό και αδιέξοδο, δηλαδή στον μικροαστικό αλλά ηγεμονευόμενο από την αστική πολιτική ΣΥΡΙΖΑ του «καμιά θυσία για το ευρώ» και των ανέξοδων υποσχέσεων.

Τον Ιούνη του 2012 κλείνει αυτή η «εξεγερτική φάση» με χαμένη τη δυνατότητα και για την ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Ανοίγει η **δεύτερη τρίχρονη φάση**, Ιούνης 2012 - Ιούλιος 2015, των ελπίδων και αυταπατών από την «αριστερή κυβέρνηση», με το κίνημα να βρίσκεται σε σχετική οπισθοχώρηση, με εξάρσεις και με αποκορύφωμα το συλλαλητήριο και το «Όχι» του δημοψηφίσματος.

Οι βουλευτικές εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015 αποτυπώνουν συσχετισμούς της ταξικής πάλης που διαμορφώθηκαν σε αυτήν ακριβώς τη δεύτερη τρίχρονη φάση. Στα εκλογικά αποτελέσματα, ταυτόχρονα, ήταν αποφασιστική η επίδραση των γεγονότων του Ιουλίου - Αυγούστου.

Τα γεγονότα αυτά συγκροτούν μια απότομη καμπή της ταξικής πάλης, τον καταλύτη για το πέρασμα στη νέα φάση. Συνθέτουν μια **συγκεκριμένη πολιτική ιστορική συγκυρία**, η οποία πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο συλλογικής μελέτης και συμπερασμάτων για τα άμεσα και για τα

μακροπρόθεσμα καθήκοντα του ταξικού εργατικού και λαϊκού κινήματος.

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

A.1. Στην πενταετία 2010 – 2015 το βέλος των εργατολαϊκών **διαθέσεων**, μέσα από όλη την πολυμορφία τους, κινούνταν ανοδικά, αριστερόστροφα και αντιμνημονιακά.

Στο αποτέλεσμα των εκλογών της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 2015 **αποτυπώνεται και ενισχύεται ο κίνδυνος μιας ποιοτικής συντηρητικής αντιστροφής των αντιμνημονιακών, αριστερών, διαθέσεων** στις εργατικές και λαϊκές μάζες. Ο κίνδυνος αυτός υπογραμμίζεται και από την **αλματώδη ανάπτυξη της** αποχής, η οποία αυξάνει διαρκώς στα χρόνια της κρίσης, ενώ από το Γενάρη μέχρι το Σεπτέμβρη, δηλαδή σε οχτώ μήνες, εκτινάχθηκε τόσο, όσο στα επτά προηγούμενα χρόνια και εμφανίζει ιδιαίτερα ταξικά χαρακτηριστικά (μεγαλύτερη σε εργατικές συνοικίες).

Το εκλογικό αποτέλεσμα σε συνδυασμό με την αποχή, συνιστά μια **τακτική νίκη της αστικής πολιτικής και ηγεμονίας**, η οποία είχε κλονιστεί από τους αγώνες του δίχρονου 2010-12 και κινούνταν μέχρι τώρα καθοδικά στις λαϊκές μάζες στο πλαίσιο πάντα της γενικότερης κυριαρχίας της.

Η πολιτική τακτική νίκη της αστικής στρατηγικής δεν συνίσταται μόνο στη **σταδιακή καθυστόαση** και στην **τελική, πλήρη ενσωμάτωση** του ΣΥΡΙΖΑ στο ευρωμνημονιακό αστικό στρατόπεδο, αλλά κυρίως στο ότι, μέσω του ΣΥΡΙΖΑ, **κατάφερε να ενισχύσει την αγκίστρωση ευρύτερων εργαζόμενων μαζών** στη στρατηγική της.

Εξαιρετικά επικίνδυνη είναι η **αντοχή της νεοαζιστικής Χρυσής Αυγής**, παρά την προηγούμενη κρατική καταστολή και την αποδοχή της «πολιτικής ευθύνης» για τη δολοφονία του Π. Φύσσα. Στη συνολική εικόνα προστίθεται και η εκπροσώπηση στη Βουλή ενός ακόμη ακροδεξιού κόμματος, της Ένωσης Κεντρώων.

Τα παραπάνω γεγονότα αποκαλύπτουν πως το πρόβλημα **του νεοφασιστικού και ακροδεξιού ρεύματος** και στην Ελλάδα έχει βάθος.

A.2. Το εκλογικό αποτέλεσμα αποτυπώνει αντίστοιχα μια **πολιτική τακτική ήττα ή αποτυχία** για όλα τα αριστερά κόμματα και τις αντι-ΕΕ δυνάμεις που είχαν αναφορά στο εργατικό και λαϊκό κίνημα, με διαφορετική βέβαια ποιότητα για το καθένα.

Η ήττα αυτή συνίσταται στην αποτυχία τους να βαθύνουν και να στρέψουν την πολιτική απογοήτευση και διαμαρτυρία ενάντια στην προβλέσιμη μνημονιακή μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ, προς μια **ποιοτική ενίσχυση της εναλλακτικής πολιτικής για μια εργατολαϊκή και αντικαπιταλιστική ανατροπή**.

Κι αυτό οφείλεται στην αποτυχία τους **να προετοιμάσουν** το εργατολαϊκό κίνημα και **να προετοιμαστούν και οι ίδιες**, σε όλο το προηγούμενο διάστημα, για τη μνημονιακή μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ έτσι ώστε να προκαλέσουν ένα μαζικό, αριστερό και όσο το δυνατόν βαθύτερο αντικαπιταλιστικό **ρήγμα** στην αστική στρατηγική.

A.3. Τα αποτελέσματα έχουν επιφέρει σύγχυση και απογοήτευση στο εργατικό, λαϊκό και νεολαϊστικό κίνημα, καθώς και σε πρωτοπορίες του.

Αναδεικνύουν πρωτίστως τον εύθραυστο χαρακτήρα του κινήματος.

Κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου μιας ποιοτικής στροφής προς **αντιδραστικότερες λύσεις** που είναι αδύνατον ακόμα να προσδιορισθούν.

Αποκαλύπτουν ανάγλυφα την προγραμματική και πολιτική ανεπάρκεια της υπάρχουσας Αριστεράς. Επαναφέρουν το ζήτημα της ουσίας, δηλαδή, της κοινωνικής επίδρασης και του βάθους των δεσμών της αντικαπιταλιστικής, με κομμουνιστική αναφορά, Αριστεράς με την εργατική τάξη και τα φτωχά μεσαία στρώματα. Επομένως, είναι ορατή η **απειλή για μια στρατηγική ήττα** της εργατικής, κομμουνιστικής και αριστερής πολιτικής, τη δεύτερη μετά το '89.

Η εκλογική πολιτική αποτυχία, όμως, **δεν σημαίνει και δεν αποτυπώνει μια στρατηγική ήττα**, όπως υποστηρίζουν διάφορες απόψεις που μετρούν τους συσχετισμούς κυρίως με βάση την εκλογική δύναμη των κομμάτων.

Η αντιστροφή του αντιμνημονιακού βέλους των εργατικών και λαϊκών διαθέσεων συνοδεύεται παράλληλα από την αντοχή αλλά και από μια **σχετική, αδύναμη ενδυνάμωση, του πολυδαίδαλου ρεύματος της εργατικής διεκδίκησης**, των επίσης αντιφατικών, αντι-ΕΕ και μαχόμενων αριστερών και αντικαπιταλιστικών δυνάμεων. Η οποία αποτυπώνεται στο αποτέλεσμα της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, στην αριστερή διάσπαση στο ΣΥΡΙΖΑ και δημιουργία της ΛΑΕ, την αντοχή του ΚΚΕ. Αυτό το ρεύμα συγκροτείται, υποχωρεί και ανασυγκροτείται, σε ένα τοπίο που το χαρακτηρίζει η επιδείνωση της κατάστασης της εργατικής τάξης, των μεσαίων στρωμάτων, της εργαζόμενης και σπουδάζουσας νεολαίας. Συνοδεύεται από την συνεχιζόμενη **ανεπαρκή παρέμβαση** των δυνάμεων της σύγχρονης κομμουνιστικής αναζήτησης. Περιοριζόταν και περιορίζεται ακόμη, στο να επιβάλει **καθυστερήσεις στα μέτρα** αντιδραστικής ανασυγκρότησης του σύγχρονου καπιταλισμού ή αλλαγές στις μορφές της (π.χ. εναλλαγή στις κυβερνήσεις). Ηγεμονευόταν και εξακολουθεί, όπως δείχνουν η κατάσταση στο κίνημα και τα συνολικά εκλογικά αποτελέσματα, να **ηγεμονεύεται ακόμη** από την αστική «ευρωπαϊκή» πολιτική.

Υπερφίαλες ή αντίθετα, μηδενιστικές εκτιμήσεις για την ποιότητα και την επιρροή αυτού του ρεύματος μόνο **ζημιά** μπορούν να προκαλέσουν.

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, το ΝΑΡ, γενικότερα η κομμουνιστική Αριστερά, υποχρεούνται να δουν **κατάματα και ψύχραιμα** την αποτυχία τους και τη νέα πολιτική κατάσταση, εάν θέλουν να αποτρέψουν τις επιπτώσεις από την αστική νίκη, να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για μια **νικηφόρα γραμμή** ανατροπής της στρατηγικής απειλής. Η πολιτική και εκλογική ήττα της μαχόμενης αντιΕΕ Αριστεράς είναι **αντιστρέψιμη** κάτω από τις εξής **προϋποθέσεις**:

Πρώτο, με την κατανόηση ότι η ταξική πάλη στη χώρα μας μπήκε ξανά και απότομα σε μια νέα ιστορική φάση. **Δεύτερο**, με μια ουσιαστική **στροφή** στην πολιτική τακτική, στα άμεσα συνθήματα και τη μετωπική λογική **με στρατηγικές προδιαγραφές**. **Τρίτο**, με την άμεση, μαχητική και ενωτική παρέμβαση στις μάχες ενάντια στο τρίτο μνημόνιο, την κυβέρνηση, την ΕΕ, το ΔΝΤ και τα εφαρμοστικά μέτρα.

Β. Η ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ ΠΟΥ ΕΠΕΔΡΑΣΕ ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Β.1. Αποφασιστικό ρόλο στο αρνητικό για το λαό και την Αριστερά εκλογικό αποτέλεσμα έπαιξαν τα γεγονότα γύρω από το **δημοψήφισμα** της 5^{ης} Ιουλίου, την εκδήλωση και επικράτηση του **πολιτικού κοινοβουλευτικού πραξικοπήματος** εναντίον της λαϊκής θέλησης. Αυτά τα γεγονότα συνιστούν μια συγκεκριμένη στροφή, μια **ιδιαίτερη ιστορική πολιτική συγκυρία** - στο πλαίσιο της γενικότερης ιστορικής φάσης και περιόδου - από αυτές που σφραγίζουν την ταξική πάλη και τις προοπτικές της.

Θα ήταν κοινοτοπία ο ισχυρισμός ότι το «Όχι» ήταν αντιφατικό και πολλαπλών αφετηριών.

Με ασφαλή οδηγό τη **ζωντανή κίνηση** και τις συγκεκριμένες συνθήκες όπου διεξήχθη το δημοψήφισμα, το 62% υπέρ του «Όχι» αποτύπωνε: α) την περήφανη απάντηση του λαού **απέναντι**

στην τρομοκρατία της ΕΕ, του ΔΝΤ και των ντόπιων αντιδραστικών δυνάμεων, β) τη μακρόχρονη, πολυεπίπεδη, λαϊκή **αμφισβήτηση των μνημονίων**, στην οποία συνέβαλαν οι προηγούμενοι αγώνες και εμπειρίες και γ) τη **διαλεκτική σχέση αλληλεπίδρασης** των αντιθέσεων των λαϊκών μαζών με τον «ηγέτη», εν προκειμένω, με τον τότε Τσίπρα. Οι τρεις αυτές πλευρές ενσαρκώθηκαν στη μεγάλη συγκέντρωση του Συντάγματος.

Το 62% υπέρ του «Όχι» δεν ανέτρεπε το συσχετισμό υπέρ της εργατικής πολιτικής, όπως πολλοί πίστεψαν, αλλά άνοιγε ένα **ρήγμα - δυνατότητα για μια ποιοτική αλλαγή του**.

Πρόκειται για μια κρίσιμη δυναμική που σήμερα υποτιμάται.

Η γενική συνισταμένη του δεν ξέφευγε ακόμη από το σχήμα «όχι στα μνημόνια λιτότητας - ναι στο ευρώ και την ΕΕ», που κυρίως εκφραζόταν και εξέφραζε η εγγενής αντιφατικότητα του ΣΥΡΙΖΑ και του Τσίπρα, με **ηγεμονεύον σκέλος** το «ναι στο ευρώ και την ΕΕ», συνεπώς και τη διαπραγμάτευση εντός τους.

Η **δυναμική** που αναπτύχθηκε μέσα στις συγκεκριμένες συνθήκες οδηγούσε αυτή την μακρόσυρτη αντίφαση στα **ακρότατα όριά της** και στην αδήριτη ανάγκη για υπέρβασή της προς τη μια ή την άλλη κατεύθυνση. Η λαϊκή απάντηση στην οργανωμένη αστική τρομοκρατία, που έθεσε το δίλημμα «ναι ή όχι στο ευρώ», **έστρεψε το βέλος** προς το «όχι στο ευρώ και την ΕΕ», προς το **πέρασμα** από μια κατώτερη αμφισβήτηση της αστικής μνημονιακής πολιτικής σε μια ανώτερη άρνησή της.

Αυτό τον κίνδυνο διέβλεψαν έγκαιρα η αστική τάξη και οι ιμπεριαλιστικοί μηχανισμοί, οι οποίοι συσπειρώθηκαν και ακύρωσαν τον κίνδυνο.

B.2. Δεσπόζουσα πλευρά της ιστορικής καμπής ήταν η **ολοκληρωτική συνθηκολόγηση και η προσχώρηση** της πλειοψηφίας του ΣΥΡΙΖΑ και της κυβέρνησης Τσίπρα στο μνημονιακό στρατόπεδο. Πρόκειται για *χρεοκοπία της ευρωαριστερής, ρεφορμιστικής, διαχειριστικής στρατηγικής και της τακτικής του «αντινεοφιλελεύθερου» και μετέπειτα «αντιμνημονιακού μετώπου», του αριστερού κυβερνητισμού. Αυτή η χρεοκοπία πραγματοποιήθηκε, όμως, «από τα πάνω και δεξιά» και όχι «από τα κάτω και αριστερά».* Από αυτή τη σκοπιά, καμία αριστερή δύναμη δεν μπορεί να διεκδικεί δάφνες «επιβεβαίωσης».

Κυρίαρχη πλευρά της ιστορικής καμπής ήταν η **πυρετώδης, και συντονισμένη κινητοποίηση** όλων των εγχώριων και ξένων μηχανισμών (κινήσεις κορυφαίων αξιωματούχων ΕΕ, ΗΠΑ, Συμβουλίου της Ευρώπης, Προέδρου της Δημοκρατίας, «Πέμπτης Φάλαγγας» εντός της κυβέρνησης, οικονομικών παραγόντων, κλείσιμο τραπεζών, τρομοκρατία ΜΜΕ, οργανωμένη παρέμβαση των μεγαλοεργοδοτών κ.α.) για να ηττηθεί και εκλογικά το «όχι». Αυτός **ο στόχος αυτός απέτυχε στο δημοψήφισμα.**

Επρόκειτο για μια προσωρινή και εύθραυστη λαϊκή νίκη που αποτελεί **σημαντική εμπειρία και παρακαταθήκη.**

Αμέσως μετά το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος υπέρ του «Όχι», η αστική τάξη και η ΕΕ **απειλήσαν ανοιχτά με εξωκοινοβουλευτικές μορφές πραξικοπήματος** (δηλώσεις Μείμαράκη για «απάντηση με άλλα μέσα», «τουίτ» από Τζήμερο για κατάληψη Βουλής, οργανωμένες φήμες περί «Μεϊντάν» κ.α.) για να «σπάσουν» πλήρως η κυβέρνηση και κυρίως, η **εξαρτώμενη** από αυτήν, λαϊκή ανοδική τάση. Το ότι δεν πραγματοποιήθηκε δεν μειώνει καθόλου την **τεράστια πολιτική σημασία και επίδρασή της**

Η απειλή αυτή **πέτυχε τον άμεσο στόχο** της χωρίς **εξωκοινοβουλευτικά αντιδραστικά μέσα**, με τη συνθηκολόγηση κυβέρνησης και Τσίπρα και την ευρεία **«εθνική συναίνεση»** που ενσαρκώθηκε

στο «**συμβούλιο αρχηγών**» της Δευτέρας 6 Ιουλίου 2015.

Η απειλή αυτή υποτιμήθηκε και εξακολουθεί να υποτιμάται συνολικά από τη μαχόμενη Αριστερά.

Το πολιτικό κοινοβουλευτικό πραξικόπημα είχε το χαρακτήρα της **αντισυνταγματικής καταπάτησης** της βούλησης και της εντολής του λαού ενάντια σε μνημόνια «τύπου Γιούνκερ» και της **λύσης της κοινωνικοπολιτικής αντίφασης** «όχι στα μνημόνια λιτότητας - ναι στο ευρώ και την ΕΕ» υπέρ του δεύτερου σκέλους, δηλαδή, της επιβολής του «ναι στα μνημόνια», **με την απειλή της ανοιχτής βίας**.

Το τελικό αποτέλεσμα ήταν ο **βιασμός της λαϊκής θέλησης** με πρωτεργάτη, ως συνήθως, «πρόσωπο του συγγενικού περιβάλλοντος», δηλαδή τους ΣΥΡΙΖΑ και Τσίπρα, η υπερψήφιση του τρίτου μνημονίου από πέντε κόμματα και 222 βουλευτές, η **μαζική απογοήτευση και ηττοπάθεια** μέσα στις λαϊκές μάζες. Που οδήγησαν στην υπερψήφιση στις εκλογές του ΣΥΡΙΖΑ ως το «μικρότερο κακό», «που κάνει ό,τι μπορεί» για «να μην έρθει η Δεξιά που κάνει ό,τι θέλει» και αποχή, ως τιμωρία όλων.

Β.3. Στο πλαίσιο των γενικότερων συσχετισμών, **δεν θα μπορούσε να ηττηθεί** πλήρως το πολιτικό πραξικόπημα και να ανατραπεί η υπερψήφιση του τρίτου μνημονίου.

Με μια **άλλη πολιτική τακτική**, όμως, **μπορούσε να δοθεί μάχη** ώστε να υπάρξουν **μαζικές αντιστάσεις**, να ενισχυθούν κοινωνικά, πολιτικά όλες οι μαχόμενες αριστερές δυνάμεις και εντός τους, το αντικαπιταλιστικό κομμουνιστικό ρεύμα.

Σε συνθήκες απότομων στροφών, απαιτείται από τις εργατικές λαϊκές πρωτοπορίες και ηγεσίες, πολιτική οξυδέρκεια, αίσθηση ιστορικότητας, γρήγορη εναλλαγή στα συνθήματα, στις μορφές πάλης του μαζικού κινήματος και στη μετωπική πολιτική. Με βάση αυτά, στις συγκεκριμένες συνθήκες, μπορούσε και έπρεπε:

α) Με την ανακήρυξη του δημοψηφίσματος, να δημιουργηθούν άμεσα ενωτικές, λαϊκές επιτροπές **για τη νίκη αλλά** και για την **υπεράσπιση, περιφρούρηση και λαϊκή αυτοάμυνα** του «τριπλού Όχι μέχρι το τέλος», με **σαφέστερο διαχωρισμό και προειδοποίηση** για την πολιτική συμβιβασμού Τσίπρα - κυβέρνησης.

β) Με την εκδήλωση του πολιτικού πραξικοπήματος, να τεθεί σε προτεραιότητα το **δημοκρατικό ζήτημα** ως ζωτική ανάγκη για την υπεράσπιση της εργατικής λαϊκής βούλησης απέναντι στην τρομοκρατία κεφαλαίου - ΕΕ, η **αποκάλυψη της αντιδραστικής στροφής** της κυβέρνησης και του ΣΥΡΙΖΑ, η **κλιμάκωση** των συνθημάτων εναντίον της και ενάντια στο **τρίτο μνημόνιο**.

γ) Το κύριο πεδίο πάλης να μεταφερθεί από τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες σε **μαζικές εξωκοινοβουλευτικές**, μορφές πάλης στο μέτρο του δυνατού.

δ) Να ενισχυθεί η **αυτοτελής συσπείρωση** των αντικαπιταλιστικών, αντιιμπεριαλιστικών δυνάμεων επαναστατικής και κομμουνιστικής Αριστεράς.

ε) Να οργανωθεί η **μετωπική πολιτική συνεργασία και απάντηση** όλων των μαχόμενων αριστερών κομμάτων και δυνάμεων από κοινού, όλων των υπάρχοντων εργατικών και λαϊκών ταξικών ή μισοταξικών οργάνων, με έκκληση προς όλες τις δημοκρατικές ευαίσθητες συνειδήσεις.

Τα παραπάνω δεν έχουν μόνον ιστορική σημασία. Αποτελούν πολύτιμα συμπεράσματα και αναγκαία διδάγματα **για το μέλλον** για όλο το ΝΑΡ, την ΑΝΤΑΡΣΥΑ, την Αριστερά.

Β.4. Οι μαχόμενες δυνάμεις της Αριστεράς, οι ταξικές δυνάμεις στο εργατικό, λαϊκό και

νεολαιίστικο κίνημα, **δεν κατανόησαν** έγκαιρα την απότομη στροφή στις εξελίξεις. Αιφνιδιάστηκαν και βρέθηκαν απροετοίμαστες.

Το ΚΚΕ, αρχικά διέπραξε το σοβαρό λάθος του άκυρου – αποχή από το δημοψήφισμα, διασπώντας τον εργατολαϊκό παράγοντα. Μετέπειτα, όχι μόνο αδράνησε, αλλά με τη **συμμετοχή της ηγεσίας του στο «συμβούλιο των αρχηγών»** που επισφράγισε το πραξικόπημα ενάντια στη λαϊκή βούληση (όπου αποδέχτηκε και το απαραβίαστο της μυστικότητας), συνέβαλε αντικειμενικά στο πέρασμά του.

Η ηγεσία της τότε Αριστερής Πλατφόρμας, δέχτηκε να μπει στο «κάδρο» του συμβουλίου **και «στήριζε» την κυβέρνηση**, η οποία είχε ήδη μετατραπεί σε έναν από τους οργανωτές του βιασμού της λαϊκής θέλησης, αφού προηγουμένως συμμετείχε στη συγκυβέρνηση με το αστικό εθνικιστικό κόμμα των ΑΝΕΛ και αποδέχτηκε τον Παυλόπουλο. Έτσι, συνέβαλε και αυτή αντικειμενικά στην έμπρακτη επιβολή του πραξικοπήματος.

Το ΝΑΡ και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, στο ζήτημα του τρόπου συμμετοχής στο δημοψήφισμα, στάθηκαν εν μέρει **σωστά**, με το αυτοτελές «τριπλό Όχι» στο μνημόνιο Γιούνκερ. Όμως, δεν προχώρησαν **στη λαϊκή οργάνωση** του «Όχι» με πλατιές, ενωτικές επιτροπές και με πρωτοπορία τους οργανωμένους αγωνιστές του «τριπλού Όχι». Τέτοιες προτάσεις τέθηκαν στο Γραφείο και την ΠΕ, στα όργανα της νΚΑ καθώς και στην ΚΣΕ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αλλά υποτιμήθηκαν. Η αντίδραση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στο εξελισσόμενο πολιτικό πραξικόπημα έγινε **με τα ίδια συνθήματα και τακτική** και τη «συνηθισμένη» πρακτική της «κομματικής» διαδήλωσης. Μετά το πραξικόπημα απαντήσαμε με τις επιτροπές του «Όχι μέχρι το τέλος», αλλά θέταμε το «μεταβατικό πρόγραμμα» ίδιο και अपαράλλαχτο, όπως πάντα, χωρίς ιεράρχηση με το δημοκρατικό ζήτημα, ενώ η «έξοδο από την ΕΕ» τέθηκε ως προϋπόθεση συμμετοχής.

Το **σύνολο** των δυνάμεών μας, δεν εκτίμησε έγκαιρα το βάθος των επιθετικών κινήσεων του αντιπάλου, ήδη από **την ανακήρυξη** του δημοψηφίσματος και την ανάγκη προετοιμασίας και οργάνωσης **της υπεράσπισης** του «Όχι» από την αντίδραση.

Σοβαρό μερίδιο ευθυνών για όλα αυτά έχουν και οι υπογράφωντες αυτό το κείμενο.

Β.5. Λόγω των νέων, επικίνδυνων συνθηκών, ήταν αναγκαία μια τακτική, **εκλογική συνεργασία** μεταξύ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, της ΛΑΕ **αλλά και του ΚΚΕ**, με αυτοτέλεια κάθε δύναμης σε όλα τα επίπεδα, δηλαδή **και στη Βουλή**, με κύριο σκοπό τη **μετεκλογική πολιτική συνεργασία στο μαζικό λαϊκό κίνημα** ώστε να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την αναμενόμενη καταιγιστική επίθεση.

Αυτή η αναγκαιότητα δεν κατανοήθηκε από τις βασικές δυνάμεις που συγκρότησαν τη ΛΑΕ, οι οποίες παγιδεύτηκαν στις κοινοβουλευτικές αυταπάτες τους και στο δικό τους ηγεμονισμό. Δεν κατανοήθηκε και από το ΚΚΕ, λόγω της (αντεστραμμένης) αντίληψής του πως το κίνημα και το κόμμα δυναμώνουν αν ξεμπερδεύουν, πρωτίστως, με τους ρεφορμιστές και δι' αυτού με την αστική πολιτική. Ανάλογη αντίληψη διαχέεται στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ και στο ΝΑΡ.

Κάτω από αυτή την κατάσταση, με την ανακήρυξη των εκλογών, επικράτησε η «πάγια» κοινοβουλευτική λογική του κομματικού ανταγωνισμού και η αυταπάτη της «μοιρασιάς» των ιματίων του μνημονιακού πλέον ΣΥΡΙΖΑ.

Το εκλογικό αποτέλεσμα διέψευσε όλους.

Γ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΤΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΡΣΥΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΑΡ

Γ.1. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ **απέτυχε να αποκτήσει μια σχετικά μαζική επίδραση** μέσα στις κοσμογονικές συνθήκες και τις κοινωνικές εκρήξεις των έξι προηγούμενων χρόνων, την ιδιαίτερη ιστορική συγκυρία του δημοψηφίσματος και τη χρεοκοπία του ΣΥΡΙΖΑ. Με αυτό το μέτρο, τη μαζική εργατική

επίδραση, οφείλουμε να δούμε την ως τώρα πορεία της. Κι όχι κομματιάζοντας και αυτοπεριορίζοντας τις πολιτικές επιδιώξεις λίγο πολύ στο σημερινό «αναπόφευκτο» δήθεν επίπεδο.

Ο προσανατολισμός και η παρουσία της ANΤΑΡΣΥΑ στο μαζικό κίνημα, η σωστή τοποθέτηση στο δημοψήφισμα και η με αντιφάσεις μετωπική λογική της, οδήγησαν στο να παραμένει εν ζωή, παρόλη τη δύσκολη κατάσταση που βρίσκεται.

Εκεί προσδιορίζεται αλλά και περιορίζεται η **θετικότητα** του αποτελέσματος.

Το εκλογικό αποτέλεσμα της ANΤΑΡΣΥΑ **μπορούσε να είναι καλύτερο** εάν είχαμε κατανοήσει και ανταποκριθεί στη γρήγορη αλλαγή των συνθηκών τον Ιούλιο - Αύγουστο με μια **ουσιαστική αναπροσαρμογή** της πολιτικής γραμμής και, άρα, της εκλογικής τακτικής.

Γ.2. Στην εκλογική πολιτική μας εμφανίστηκαν σοβαρές ταλαντεύσεις και αντιφάσεις.

Μέλη και στελέχη του ΝΑΡ και της ΝΚΑ προτείναμε να συζητηθεί μια ισότιμη εκλογική συνεργασία αρχών με τη ΛΑΕ με αυτοτέλεια του καθενός και όχι με προσχώρηση. Στη βάση ενός σφιχτοδεμένου προγράμματος, που θα κινείται **στην κατεύθυνση** του αντικαπιταλιστικού μεταβατικού προγράμματος της ANΤΑΡΣΥΑ. Με **σαφή** τη διατύπωση για έξοδο από το ευρώ και τη **σύγκρουση - ρήξη με την ΕΕ**. Ωστε να «νομιμοποιείται» η ANΤΑΡΣΥΑ **να προβάλλει** το συνολικό στόχο της για αντικαπιταλιστική διεθνιστική αποδέσμευση από την ΕΕ και σε κάθε περίπτωση να κατοχυρώνεται ο **πρωταγωνιστικός ρόλος** του εργατικού λαϊκού κινήματος στην επιβολή των πολιτικών στόχων.

Η πλειοψηφία της ΠΕ αποφάσισε ότι:

«...δεν προκύπτει στο άμεσο μέλλον δυνατότητα πολιτικής και εκλογικής συνεργασίας» με τη ΛΑΕ, «η ANΤΑΡΣΥΑ και οι δυνάμεις της πολιτικής συνεργασίας πρέπει να παρέμβουν αυτοτελώς στην πολιτική μάχη των επερχόμενων εκλογών», διότι «τυχόν προσχώρηση σε εκλογική συνεργασία με την ΛΑ.Ε, [...] θα σημαίνει στην πράξη [...] αποσυγκρότηση και όχι συγκρότηση του αντικαπιταλιστικού και επαναστατικού ρεύματος» (Απόφαση ΠΕ, Τρίτη 25 Αυγούστου 2015, σημείο 10).

Σε **πλήρη αντίθεση** με τη σαφή αυτή κατεύθυνση της ΠΕ, δύο ημέρες μετά, το ΝΑΡ συμμετείχε σε αντιπροσωπεία της ΚΣΕ της ANΤΑΡΣΥΑ, η οποία **«προσχώρησε» σε πρόταση εκλογικής συνεργασίας στη ΛΑΕ** και η οποία, στις 30 Αυγούστου, εγκρίθηκε από το ΠΣΟ και υπερψηφίστηκε από το ΝΑΡ:

«η ANΤΑΡΣΥΑ κατέθεσε πρόταση εκλογικής και πολιτικής συνεργασίας προς αριστερές δυνάμεις, συμπεριλαμβανομένης και της ΛΑ.Ε. [...] η πρόταση της ANΤΑΡΣΥΑ αφορούσε μια ισότιμη εκλογική συνεργασία δύο μετώπων και όχι προσχώρηση της ANΤΑΡΣΥΑ στο μέτωπο της ΛΑΕ [...] που θα αποτυπωνόταν στο όνομα (ΛΑΕ - ANΤΑΡΣΥΑ), στην κατάρτιση των ψηφοδελτίων και την εκλογή αντιπροσώπων...». Δηλαδή, η πλειοψηφία της ΠΕ «εφάρμοσε» (εν μέρει) την πρόταση της μειοψηφίας.

Τα παραπάνω **γεγονότα** δεν μπορούν να αμφισβητηθούν από κανέναν. Αναδεικνύουν μια **αντιφατική πρακτική** της ΠΕ του ΝΑΡ, η οποία ενέχει στο ένα άκρο της **στοιχεία σεχταρισμού** και στο άλλο **στοιχεία οπορτουνισμού**, συμπυκνωμένα στο διάστημα 48 ωρών.

Γιατί έγινε αυτή η απότομη στροφή; Το Γραφείο και η ΠΕ πρέπει να εξηγήσουν τη στάση τους.

Οι ΑΡΑΝ, ΑΡΑΣ και άλλοι αγωνιστές επέλεξαν την προσχώρησή τους στη ΛΑΕ, μια πράξη **στρατηγικά λαθεμένη** που προκάλεσε ζημιά στην ANΤΑΡΣΥΑ, στο γενικότερο ρεύμα επαναστατικής αναφοράς και στους ίδιους. Το ΣΕΚ διερεύνησε μια πρόταση εκλογικής συνεργασίας που η αξιοπιστία

της ήταν εξ αρχής μειωμένη λόγω της προηγούμενης άρνησής του να κάνει το ίδιο προς το Σχέδιο Β' και τη ΜΑΡΣ, με την επεξήγηση ότι «τη ΛΑΕ την ακολουθούν μάζες». Περισσότερο συνεπείς εμφανίστηκαν το ρεύμα των «ανένταχτων» αγωνιστών της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και το ΕΚΚΕ.

Η ΛΑΕ **αρνήθηκε** μια αναγκαία ριζοσπαστικοποίηση στο πρόγραμμα και μια ισότιμη εκλογική συνεργασία και κάλεσε σε προσχώρηση.

Σωστά εκτιμήθηκε ότι οι απαντήσεις της δεν επέτρεπαν τη συνεργασία και ότι επιβαλλόταν η αυτοτελής εκλογική κάθοδος της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και των συμμάχων της.

Από αυτή τη σκοπιά, δεν έχει **ουσιαστικό πολιτικό αντίκρισμα** για τους «εσωκομματικούς συσχετισμούς» η παράθεση των αποτελεσμάτων των ψηφοφοριών στις ΟΒ του ΝΑΡ και της ΝΚΑ ή στις επιτροπές της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, οι οποίες στη συντριπτική πλειοψηφία τους έγιναν **κατόπιν εορτής**.

Παρά την αποτυχία της πρότασης εκλογικής συνεργασίας, το όφελος ήταν ότι η ΑΝΤΑΡΣΥΑ εμφανίστηκε λίγο περισσότερο ως **ενωτική δύναμη** με κάπως καλύτερη **κατανόηση** των απαιτήσεων των καιρών.

Γ.3. Οπωσδήποτε, βαθύτερο ρόλο για την παραπάνω πορεία έπαιξαν οι κληροδοτημένοι διεθνείς και εγχώριοι συσχετισμοί. Ωστόσο σε καμία περίπτωση, δεν μπορεί να αποτελούν **μόνιμο άλλοθι** για τη σημερινή κατάσταση και τις **υποκειμενικές ευθύνες** των αριστερών και κομμουνιστικών δυνάμεων και των ηγεσιών τους.

Η αυτοκριτική αναζήτηση των υποκειμενικών αιτιών για όλα αυτά είναι έργο δύσκολο, αλλά αναγκαίο και συλλογικό. Σε κάθε περίπτωση, οι αιτίες πρέπει να αναζητηθούν στη γενικότερη **προγραμματική στρατηγική ανεπάρκεια** της αντικαπιταλιστικής, επαναστατικής και κομμουνιστικής Αριστεράς.

Σε τελική ανάλυση, αναδεικνύεται η ανάγκη για βαθύτερη μελέτη και κατανόηση του **χαρακτήρα** του καπιταλισμού της εποχής μας και της κρίσης του, καθώς και της **ιστορίας** του εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος, συνεπώς για **τομές στο συνολικό, νέο κομμουνιστικό πρόγραμμα** επαναστατικής στρατηγικής, τακτικής και υποκειμένου.

Μεταξύ των παραπάνω, πρέπει να εντοπισθούν:

α) Η υποτίμηση της **δομικής αντιδραστικότητας** του κράτους και της ΕΕ, δηλαδή, η υποτίμηση του **δημοκρατικού ζητήματος** στην εποχή μας, ως κατεξοχήν **συσχετισμού ταξικής βίας** μεταξύ της αστικής και της εργατικής πολιτικής. Το ιδιόμορφο πραξικόπημα πέρασε σχεδόν αναίμακτα γιατί η αστική πολιτική διέθετε τα αντίστοιχα, **μοντέρνα όργανα επιβολής της θέλησής της**.

Το εργατικό λαϊκό κίνημα και η μαχόμενη Αριστερά, όχι μόνο δεν διαθέτουν όργανα ανεξάρτητης εργατικής πολιτικής αλλά, στον ένα ή τον άλλον βαθμό, δεν κινούνται ούτε προς τη δημιουργία τους.

Σε αυτό επέδρασαν οι λαθεμένες απαντήσεις στο ζήτημα της σχέσης ανάμεσα στο εργατικό λαϊκό μέτωπο και κίνημα, το κόμμα, την εξουσία και την κυβέρνηση τους. Αντίστοιχα, δεν λύθηκε και η σχέση ανάμεσα στην πάλη για **κοινωνική και εθνική απελευθέρωση** στην εποχή μας.

β) Οι **μηχανιστικές** ουσιαστικά εκτιμήσεις για τον ΣΥΡΙΖΑ. Ενώ οι βασικές διατυπώσεις των αποφάσεων του ΝΑΡ κινούνταν γενικά σωστά, **στην πράξη** εμφανίστηκε μια τριπλή υποτίμηση:

Πρώτο, σε μεγάλο βαθμό, το «φαινόμενο ΣΥΡΙΖΑ» αντιμετωπίστηκε ως μια απλή επανάληψη του «φαινομένου ΠΑΣΟΚ» στη δεκαετία του 1980. Αυτές οι απόψεις ταυτίζουν σήμερα, αντι-ιστορικά, τον μνημονιακά μεταλλαγμένο ΣΥΡΙΖΑ με τον ΣΥΡΙΖΑ των προηγούμενων ιστορικών φάσεων. **Δεύτερο**,

υποτιμήθηκε από πολλές πλευρές η κυριαρχία της αστικής ευρωδιαχειριστικής ηγεμονίας εντός του. **Τρίτο**, από άλλες πλευρές υποτιμήθηκε η σημασία των αντιθέσεων του, δηλαδή της αριστερής αντιπολίτευσης στο εσωτερικό του και τμημάτων της βάσης του. Ακραία, αυτές οι αντιθέσεις (Αριστερή πλατφόρμα, επιτροπή αληθείας του χρέους κ.α.) αντιμετωπίστηκαν ως οργανωμένος «εσωτερικός καταμερισμός» του Τσίπρα» (βλ. άρθρο στελέχους της ΠΕ, randiera.gr).

γ) Η **δογματική** αντιμετώπιση του συνολικού κομμουνιστικού προγράμματος, της σχέσης ανάμεσα στην εργατική μεταρρύθμιση - κατάκτηση και την επανάσταση. Ειδική έκφραση αυτού του προβλήματος είναι η άγωνα αντιπαράθεση γύρω από το «μεταβατικό» αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα τακτικής, το οποίο αντιμετωπίζεται **έξω από τις συγκεκριμένες ιστορικές συνθήκες** της κάθε ιστορικής περιόδου, φάσης και συγκυρίας, έξω από τους συσχετισμούς και τη δυναμική τους. Για άλλη μια φορά μπήκαν σε απόλυτη σύνδεση με το χρέος και σε δεύτερο πλάνο οι αναγκαίες εργατικές και λαϊκές αντικαπιταλιστικές διεκδικήσεις (μισθός, χρόνος εργασίας, εργασιακές σχέσεις κ.α.).

Γ.4. Ειδικά το NAP, μετά το 3^ο Συνέδριο και παρά ορισμένες προωθητικές αποφάσεις του, μέσα από την πράξη του, έκανε **«ένα βήμα μπρος και δυο πίσω»:**

Στο καθοριστικό ζήτημα του «κόμματος» παρακάπτοντας αποφάσεις του Σώματος για το «Επαναστατικό Υποκείμενο», απονεύρωνε την αναζήτηση για ένα καινοτόμο κομμουνιστικό περιεχόμενο υποκαθιστώντας το με τη διαρκή επίκληση σε μια «πειθαρχία» στις εκάστοτε πλειοψηφίες και τα «ανώτερα όργανα». Πρόκειται για δείγματα επιρροής από αντιλήψεις του κομμουνιστικού κομματικού ρεφορμισμού του ΚΚΕ (κομμουνισμός στα λόγια, ρεφορμισμός και κομματικός μηχανισμός στην πράξη).

Όπως συνέβη πολλές φορές στην ιστορία, όταν το εργατικό κίνημα αντιμετώπιζε μεγάλες δυσκολίες, τείνει να οικοδομείται ένας **μηχανισμός σε ένα βαθμό αποκομμένος από την πραγματικότητα**.

Λόγω της μη λύσης της σχέσης ανάμεσα στην αυτοτέλεια της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και της αναγκαίας μετωπικής πολιτικής, αντί μιας ηγεμονικής και αναγκαίας πολιτικής συγκέντρωσης δυνάμεων για την απόκρουση της επίθεσης, δυνάμωνε η υποτίμηση στη μετωπική λογική. Έβρισκε πρόσφορο έδαφος η καχυποψία απέναντι σε συμμαχικές δυνάμεις εκτός, ακόμη **και εντός** της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Η μετωπική πρακτική είχε συχνά το χαρακτήρα **κατίσχυσης** επί των συμμάχων και όχι δημοκρατικής ηγεμονίας και πειθούς.

Εμφανίστηκε μια μακρόσυρτη, άγωνα και καθηλωτική αντιπαράθεση γύρω από τις πολιτικές συμμαχίες. Με αποτέλεσμα να μη συνδυάζεται αρμονικά η προσπάθεια τόσο από τα «πάνω» όσο και από τα «κάτω».

Έτσι, ατονούσαν οι απαραίτητες κινήσεις στο **εργατικό λαϊκό κίνημα** (ταξική εργατική κίνηση, συντονισμός κ.α.), στο βάθεμα του κομμουνιστικού χαρακτήρα του NAP, στη **συσπείρωση των κομμουνιστικών δυνάμεων**.

Η τάση αυτή, όχι μόνο δεν μπορούσε να αποτρέψει τη διάσπαση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αλλά ενίσχυε τους όρους για την πραγματοποίησή της.

Παράλληλα, αναπτύχθηκαν στοιχεία υποκειμενισμού στις εκτιμήσεις, δογματισμού στις θεωρητικές συλλήψεις και γενικεύσεις («το πρόγραμμα τακτικής δεν αλλάζει»), έλλειψη φρεσκάδας και έρευνας (που αντανάκλαται κραυγαλέα στο Πριν και επιδρά στην πτώση της κυκλοφορίας του), αλλά και δαιμονοποίηση των διαφορετικών απόψεων.

Όλα τα παραπάνω δεν δημιουργούσαν μια ατμόσφαιρα δημιουργικής συντροφικής συζήτησης για τα μεγάλα ζητήματα στρατηγικής και τακτικής. Φρέναραν την αγωνιστικότητα των μελών και

καθήλωναν τις οργανώσεις βάσης σχεδόν αποκλειστικά στο «κίνημα», το «χώρο» και τη συμμετοχή στις εκλογικές μάχες με εκκλήσεις «κομματικού πατριωτισμού». Προς τα έξω, θόλωναν αυτή την αίγλη που έχει κατακτήσει το ΝΑΡ. Παρά τη στράτευση της πλειοψηφίας των μελών, η εκλογική μάχη δόθηκε κυρίως, με μια **ίδια κι απaráλλαχτη παρουσίαση** του αντικαπιταλιστικού μεταβατικού προγράμματος, με στοιχεία ετεροκαθορισμού είτε από το ΚΚΕ, είτε από τη ΛΑΕ. Η κατάσταση αυτή οφείλεται (αλλά και τροφοδοτούσε) στη μη κατανόηση και από το ΝΑΡ της νέας κατάστασης που είχε δημιουργηθεί και της συνακόλουθης ιδιαιτερότητας της συγκεκριμένης εκλογικής μάχης.

Δ. ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Δ.1. Η νέα ιστορική φάση επιβάλλει μια βαθιά αναπροσαρμογή της πολιτικής τακτικής του ΝΑΡ και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, με στρατηγικές προδιαγραφές. Όμως, η «**γραμμή για το μέλλον**» είναι έργο που απαιτεί βαθύτερη σκέψη και μεγαλύτερη συλλογικότητα από ό,τι τα «**συμπεράσματα από το παρελθόν**». Για αυτό και στο παρόν κείμενο, μόνον **αδρές κατευθύνσεις** μπορούν να χαραχθούν. Στον **πυρήνα** της προσπάθειας πρέπει να βρίσκεται η οργάνωση του λαού και η ανάπτυξη του εργατικού και λαϊκού κινήματος.

Από τις διεθνείς εξελίξεις, δυο είναι οι παράγοντες που πρέπει κυρίως να ληφθούν υπόψη για τη νέα ιστορική πολιτική φάση και την ταξική πάλη στην Ελλάδα:

Πρώτο, η εξέλιξη των **πολέμων** στις ζώνες των πρώτων υλών και των πετρελαίων, ειδικά στη **Συρία**, με άμεσους κινδύνους για την περιοχή και τη χώρα μας, λόγω της ευρωατλαντικής πρόσδεσης της κυβέρνησης και της συμμετοχής στον αντιδραστικό άξονα Ελλάδας, Αιγύπτου, Κύπρου και Ισραήλ. Η τουρκική αστική τάξη εμπλέκεται βαθιά σε αυτούς τους πολέμους. Παράλληλα εκδηλώνεται ένα ποιοτικό βήμα στη συγκρότηση των παγκόσμιων στρατιωτικών συνασπισμών. Όσο κι αν η άμεση συμμετοχή της Ρωσίας έχει την ανοχή των ΗΠΑ, δεν μπορεί να μη γίνει αντιληπτό, ότι η κίνηση αυτή αποτελεί μια ενεργητική ανταγωνιστική στρατιωτική παρέμβαση του άξονα Ρωσίας - Κίνας - Ιράν. Γενικότερα, η εξέλιξη των παγκόσμιων ανταγωνισμών και των οικονομικών υπερ-ολοκληρώσεων κλιμακώνεται ποιοτικά, με τις υπό εκκόλαψη **συμφωνίες ΤΤΙΡ, ΤΡΡ** από τη μια και τις αντίστοιχες κινήσεις των BRICs με μεγάλους κινδύνους για την παγκόσμια ειρήνη, την εργασία, τη δημοκρατία και το περιβάλλον.

Και δεύτερο, η **κινεζική χρηματιστηριακή κρίση**, η οποία φαίνεται ότι επιδρά ήδη στην «πραγματική οικονομία» της με επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης. Λόγω του όγκου και του ρόλου της Κίνας στην παγκόσμια οικονομία, οι επιπτώσεις αυτής της κρίσης φαίνονται ήδη στις αναπτυσσόμενες (πτώση των ρυθμών ανάπτυξης), αλλά και στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές οικονομίες. Υπάρχει το ενδεχόμενο ενός κραχ με ανυπολόγιστες συνέπειες για τον πολυκόσμο της εργασίας αλλά και για την ομαλή παγκόσμια αναπαραγωγή του κεφαλαίου.

Δ.2. Μετά την πολιτική νίκη του στο πραξικόπημα και στις εκλογές, ο αστικός συνασπισμός εξουσίας **κλιμακώνει την επίθεση.**

α) Η νέα κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ είναι μια **αστική, μνημονιακή κυβέρνηση, εχθρική στα εργατικά και λαϊκά συμφέροντα**. Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει μετατραπεί σε «αριστερο-φιλελεύθερο κόμμα» (αριστερά στα λόγια - νεοφιλελευθερισμός στην πράξη). Απαιτείται **αναβάθμιση** της εργατικής πάλης εναντίον της κυβέρνησης από τα αριστερά της, ειδικά εναντίον του ΣΥΡΙΖΑ. Ωστόσο, δεν πρέπει να ταυτίζεται η πλατιά εκλογικοπολιτική βάση του με το κόμμα ΣΥΡΙΖΑ, πολύ περισσότερο, με την κυβέρνηση. Όσο κι αν εμφανίζεται ισχυρός, είναι ο **αδύναμος κρίκος** του πολιτικού συστήματος, λόγω των ασθενών δεσμών του με τις εργαζόμενες μάζες που εκπροσωπεί, των κίβδηλων υποσχέσεων για «παράλληλο πρόγραμμα» κοινωνικής ευαισθησίας και των παραδόσεων του. Η εφαρμογή της «λίστας φρικαλεοτήτων» του τρίτου μνημονίου, θα θέσει σε βαθιά δοκιμασία την όποια λαϊκή ανοχή στην πολιτική του.

β) Με στόχο να βγει από την κρίση ενδυναμούμενη, η αστική τάξη θωράκισε περαιτέρω το κοινοβούλιο από τις αναπόφευκτες κοινωνικές αντιδράσεις, απέκτησε τη δυνατότητα απορρόφησης των όποιων κραδασμών με εσωτερικές εναλλαγές. Το τρίτο μνημόνιο ενίσχυσε τη δυνατότητα να βαθύνει τις αντιδραστικές καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις με την ιδιαίτερη μορφή του **αντεργατικού αντιδημοκρατικού «μνημονιακού καθεστώτος» εξάρτησης** από την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και ειδικά από το γερμανικό καπιταλισμό, μαζί με τη **βαθύτερη υποταγή** στις ΗΠΑ και το NATO. Η συνεχιζόμενη παγκόσμια καπιταλιστική κρίση και η ασταθής περιφερειακή κατάσταση θα δυσκολέψουν αυτή την πορεία, την ουσιαστική ελάφρυνση του χρέους και την έλευση μαζικών ξένων επενδύσεων. Όλες οι προβλέψεις κάνουν λόγο για συνέχιση της ύφεσης στην ελληνική οικονομία το 2016 (ΔΝΤ, ΠΤ, ΟΟΣΑ). Το βαθύτερο καθεστώς επιτροπείας και εξάρτησης θα εντείνει τη **λαϊκή καταπίεση** αλλά και τους **ενδοαστικούς ανταγωνισμούς**.

γ) Σε συνθήκες κρίσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού είναι αδύνατο να οικοδομηθεί μια ενεργητική, κοινωνική ενσωμάτωση των εργαζομένων. Όλο και βαθύτερα, η αστική πολιτική θα στρέφεται στην **αντιδραστική τακτική της διάσπασης** εντός της εργατικής τάξης και των σύμμαχων λαϊκών στρωμάτων. Θα έχει την ανάγκη για ακόμη πιο σκληρή χρήση των νέων μέσων **καταστολής και τρομοκρατίας** των αγώνων. Ταυτόχρονα, προετοιμάζεται μια **δεξιά - ακροδεξιά διαδοχή του ΣΥΡΙΖΑ**, με βάση τις εξελίξεις στη ΝΔ και τη Χρυσή Αυγή, με στόχο τη νεοσυντηρητική ηγεμονία πάνω στην αναμενόμενη λαϊκή διαμαρτυρία κατά της κυβέρνησης.

ε) Στη νέα κατάσταση επανέρχεται πολύ πιο δυναμικά **στο προσκήνιο το κοινωνικό ταξικό ζήτημα** (ανεργία, χρόνος εργασίας, μισθοί, εισόδημα, φορολογία, τραπεζικά χρέη κ.α.). Οι εξελίξεις στην περιοχή μας, αναβαθμίζουν το ζήτημα της πάλης για ειρήνη ενάντια στους **ιμπεριαλιστικούς πολέμους**. Ταυτόχρονα, αναβαθμίζεται το ζήτημα της πάλης για **δημοκρατία** και για **εθνική ανεξαρτησία** με ταξικούς όρους.

Δ.3. Χρειαζόμαστε μια **νέα διαλεκτική άμυνας** - αντεπίθεσης και ανατροπής - επανάστασης.

Με σκοπό την **οργάνωση της εργατολαϊκής αντεπίθεσης** απαιτείται ένα **σοβαρό σχέδιο αποτελεσματικής άμυνας και αντίστασης** στη νέα αστική επίθεση. Η υποτίμηση ή και περιφρόνηση προς την αντίσταση και άμυνα υπονομεύει τους όρους για το πέρασμα στην αντεπίθεση. Αντίστοιχα, μια υποτίμηση προς την προοπτική της αντεπίθεσης και της ανατροπής, υπονομεύει την αποτελεσματική αντίσταση και άμυνα.

Μέχρι τώρα, βαδίζαμε με «ένα βήμα μπρος και δυο πίσω». Τώρα, χρειαζόμαστε **«ένα βήμα πίσω για ένα άλμα προς τα μπρος»**.

α) Με την προσχώρηση του ΣΥΡΙΖΑ στο «μνημονιακό στρατόπεδο», η αστική προπαγάνδα ισχυρίζεται ότι «τελείωσε ο διχασμός μνημόνιο - αντιμνημόνιο». Κοινοβουλευτικά, ο ισχυρισμός είναι εν μέρει σωστός. Αντιθέτως, κοινωνικά, η εφαρμογή του τρίτου μνημονίου θα ενισχύσει εκ νέου τις αυθόρμητες αντιμνημονιακές διαθέσεις και αγώνες. Ο **αντιμνημονιακός αγώνας** είναι ο αναγκαίος κοινωνικός περίγυρος όπου «ανασαίνει» η αντικαπιταλιστική ταξική εργατική πάλη. Όπως έδειξε όμως η πείρα, αυτό δεν αρκεί.

β) Από αυτή τη σκοπιά, δεν μπορεί να υπάρξει νικηφόρος, «προοδευτικός», αντιμνημονιακός αγώνας και μέτωπο χωρίς το απαραίτητο **αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα** επαναστατικής προοπτικής (όπως υποστηρίζει η ΛΑΕ). Και αντίστροφα, δεν μπορεί να υπάρξει αντικαπιταλιστική, επαναστατική ή «σοσιαλιστική» προοπτική χωρίς άμεσες πολιτικές διεκδικήσεις, χωρίς πάλη και μέτωπο ενάντια στο «μνημονιακό καθεστώς» (όπως καταλήγει η πολιτική του ΚΚΕ). Δεν μπορεί να υπάρξει νικηφόρος αγώνας για επιβολή τακτικών ρηγμάτων και τελικά, ανατροπή της αστικής μνημονιακής επίθεσης χωρίς άμεσες εργατολαϊκές διεκδικήσεις και κατακτήσεις, χωρίς **θετικό εναλλακτικό** πρόγραμμα πάλης.

γ) Κρίσιμη σημασία αποκτούν οι **μαζικές συσπειρώσεις σε επιμέρους μέτωπα πάλης**, σε κάθε έναν από τους «εφαρμοστικούς νόμους», με στόχο την πιο πλατιά συγκέντρωση δυνάμεων σε κάθε ένα από αυτά. Όστε να δημιουργείται συστηματική φθορά, να επιβάλλονται δευτερεύουσες αλλά σημαντικές «**επί μέρους ήττες**» στον αντίπαλο και αντίστοιχες «**επί μέρους νίκες**», προς όφελος του ηθικού, της αυτοπεποίθησης, της συνείδησης και της οργάνωσης του εργατικού, λαϊκού και νεολαιίστικου κινήματος.

δ) Το πρόγραμμα της αντικαπιταλιστικής ανατροπής με επιδίωξη την προσέγγιση της επανάστασης ισχύει για όλη την μακρά ιστορική περίοδο που διανύουμε και **είναι αναγκαίο** για να «καθοδηγεί» κάθε επιμέρους αγώνα, να συνενώνει κάθε επιμέρους μέτωπο, ώστε να δημιουργούνται πολλαπλοί δρόμοι γενίκευσης και πολιτικοποίησής τους, μέσα από τις εμπειρίες και με τη συμμετοχή των ίδιων των μαζών.

Αυτό δε σημαίνει «υποχώρηση» ή «κατακερματισμό» του συνολικού προγράμματος, αλλά ειδική εμφάνισή του, ανάλογα με το «θέμα», με τα τμήματα του κινήματος που μπαίνουν σε κίνηση, με την πορεία του αγώνα και των συνειδητήσεων, με την ιστορική φάση ή συγκυρία (π.χ., έτσι έπρεπε να κινηθούμε στον αγώνα ενάντια στο κλείσιμο της ΕΡΤ ή στο δημοψήφισμα κ.τλ.).

Με βάση όλα τα παραπάνω, η τακτική και το πρόγραμμα της αντικαπιταλιστικής ανατροπής με επιδίωξη την προσέγγιση της επανάστασης, χρειάζεται να γίνει συγκεκριμένο στη νέα ιστορική κατάσταση. Δεν μπορεί να επαναλαμβάνεται σχεδόν ο ίδιος κι απaráλλαχτος «πολιτικός στόχος» με την προηγούμενη φάση, όπως αναφέρεται στην τελευταία Απόφαση της ΠΕ.

Στη νέα ιστορική φάση πρέπει να κινηθούμε με κατεύθυνση: α) Τη **μαζική, μετωπική, εργατολαϊκή αντίσταση και αντιπολίτευση**, β) τη θετική προβολή και διεκδίκηση **εργατικών, λαϊκών και δημοκρατικών κατακτήσεων**, γ) **την αντικαπιταλιστική, αντιιμπεριαλιστική και δημοκρατική ανατροπή** του αστικού μνημονιακού καθεστώτος, της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, της ΕΕ και του ΔΝΤ, δ) την προσέγγιση της **επανάστασης** και την προβολή των στρατηγικών επιδιώξεων.

Δ.4. Πολιτικά και στρατηγικά είναι αδήριτη η ανάγκη για αναπροσαρμογή στη μετωπική τακτική, με αποφασιστικά βήματα στη **συγκέντρωση δυνάμεων** και στην **υπέρβαση του σημερινού κατακερματισμού** σε όλα τα επίπεδα.

Στις νέες συνθήκες, δεν μπορεί να επαναλαμβάνεται η ίδια σχεδόν πρόταση για το «αγωνιστικό μέτωπο ρήξης και ανατροπής» και την «κοινή δράση της μαχόμενης Αριστεράς» (που εκπονήθηκε το 2011) ή για την «πολιτική συνεργασία» (το 2013). Η μετωπική τακτική χρειάζεται να συγκεκριμενοποιηθεί σε αυτή τη φάση, με την κατεύθυνση για ένα **ενιαίο, εργατολαϊκό αντιμνημονιακό μέτωπο αντίστασης και ανατροπής με αντικαπιταλιστικό, αντιιμπεριαλιστικό και δημοκρατικό περιεχόμενο**.

Το αντικαπιταλιστικό κομμουνιστικό ρεύμα μπορεί και πρέπει να αναδειχθεί ως η κύρια ενωτική δύναμη.

Βήματα σε αυτή την κατεύθυνση είναι:

α) Η συγκέντρωση δυνάμεων γύρω από μια **ανεξάρτητη, πανελλαδική ταξική εργατική κίνηση**, για την αντίστοιχη ενδυνάμωση των ταξικών συνδικαλιστικών κινήσεων και κυρίως, για τη συγκέντρωση ταξικών και αγωνιστικών αντιμνημονιακών συνδικάτων σε ένα μαζικό **εργατικό συντονισμό**, ενάντια στον κυβερνητικό, εργοδοτικό και γραφειοκρατικό - συντεχνιακό συνδικαλισμό των ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ. Αντίστοιχες μορφές απαιτείται να αναπτυχθούν σε ολόκληρο το λαϊκό και νεολαιίστικο κίνημα.

(στο δημοκρατικό ζήτημα επανίδρυση ΚΕΔΔΕ, κοινή δράση, στη **συγκέντρωση** των αντι-ΕΕ δυνάμεων κάτω από την ηγεμονία της «αποδέσμευσης από ευρώ και ΕΕ» κ.α.) Ωστε να ορθωθεί μια γενική **εργατική λαϊκή αντιπολίτευση** στον αστικό μνημονιακό συνασπισμό εξουσίας.

β) Για την εργατική λαϊκή αντιπολίτευση και την ανάπτυξη των ταξικών αγώνων, σήμερα, δεν αρκεί μια επίκληση για «κοινή δράση». Απαιτείται μια τακτική που θα στοχεύει σε μια **πολιτική συμφωνία της μαχόμενης Αριστεράς**, κυρίως μεταξύ ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ΚΚΕ και μ-λ ρεύματος, ΛΑΕ, αλλά και με το ΕΠΑΜ και με τη σκεπτόμενη και μαζικά δρώσα αναρχία για την **ενωτική ταξική άμυνα και αντεπίθεση του αναγεννώμενου** εργατικού λαϊκού κινήματος. Έτσι θα προετοιμάζονται και οι υλικές συνθήκες μέσα στο μαζικό κίνημα καταπολέμησης και υπέρβασης των αντιλήψεων της διάσπασης και εχθρότητας.

γ) Μια τέτοια συνολική μετωπική τακτική **θα επιδιώκει και θα προετοιμάζει, ως αντικειμενικά αναγκαία**, τη μέγιστη δυνατή **πολιτική συμμαχία της μαχόμενης Αριστεράς** σε αντικαπιταλιστική, αντιμπεριαλιστική και δημοκρατική κατεύθυνση.

Τόσο το ΚΚΕ (απόφαση ΚΕ, αρθρογραφία Ριζοσπάστη), όσο και η ΛΑΕ (ομιλία Π. Λαφαζάνη σε Κεραμεικό) αρνούνται ή υποβαθμίζουν αυτή την προοπτική.

Δ.5. Οι νέες συνθήκες απαιτούν μια **ανώτερη, στρατηγική** ιδεολογικοπολιτική συγκρότηση, αυτοτέλεια και παρέμβαση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και του ΝΑΡ, **με συνειδητή επιδίωξη την υπέρβασή τους.**

α) Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ **βρίσκεται σε πορεία κρίσης**, που δεν μπορεί να κρυφτεί από το εκλογικό αποτέλεσμα. Ελλοχεύει ο κίνδυνος να οξυνθεί στην 3^η Συνδιάσκεψη, εάν δεν πάρουμε σοβαρά μέτρα. Η κρίση της εμπεριέχει δυο προοπτικές: Ή την καθήλωση, διάσπαση και διάλυση, δηλαδή μια στρατηγική ήττα. Ή την προετοιμασία και την κίνηση προς μια θετική, μαζική και ενωτική υπέρβασή της, μαζί με άλλες δυνάμεις και ρεύματα, με προοπτική έναν **αντικαπιταλιστικό, αντιμπεριαλιστικό και κομμουνιστικό «πόλο- κόμμα»**. Πρόκειται για μια μετωπική **συγκέντρωση** των δυνάμεων με επαναστατική κομμουνιστική στόχευση προς το πρόγραμμα και το **κομμουνιστικό κόμμα** της εποχής μας.

Προοπτική μας δεν μπορεί να είναι η «αναπαυτική αποδοχή» των πολυδιασπάσεων της προηγούμενης εποχής με νέες διασπάσεις «ξεκαθάρισματος» ή πολύ περισσότερο, η προσχώρηση σε άλλα ρεφορμιστικά μέτωπα.

β) Η προοπτική αυτή απαιτεί αντικειμενικά και από την ΑΝΤΑΡΣΥΑ να ανεβάσει σε νέο επίπεδο τις **στρατηγικές προγραμματικές επεξεργασίες** για την επανάσταση και το σοσιαλισμό – κομμουνισμό της εποχής μας, όπως και για το **άμεσο** αντικαπιταλιστικό – αντιμπεριαλιστικό μεταβατικό πρόγραμμα τακτικής, **σε διάλογο** μαζί με τις άλλες δυνάμεις που **θα κληθούν** και συμμετέχουν στην προσπάθεια. Απαιτεί, ταυτόχρονα, **σταθερή μετωπική πολιτική συγκέντρωσης** των γιγαντιαίων δυνάμεων της εργασίας και του πνεύματος που απαιτεί η σαρωτική επίθεση του κεφαλαίου.

γ) Για όλα αυτά, απαιτείται **ουσιαστική συλλογική συζήτηση** στο ΝΑΡ, την ΑΝΤΑΡΣΥΑ, σε όλη την Αριστερά και τις ταξικές εργατολαϊκές πρωτοπορίες, με μαχόμενη αυτοκριτική εξέταση των λαθών μας.

Τα παραπάνω λείπουν από τις αποφάσεις της Π.Ε. του ΝΑΡ και του ΠΣΟ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ που τείνουν προς **σεχταριστική αναδίπλωση** (όπως και στο ΚΚΕ και τη ΛΑΕ).

Μάλιστα, η ανάγκη για μια βαθιά, συλλογική, δημοκρατική συζήτηση, αντί να οδηγήσει σε ένα

μαχόμενο Πολιτικό Σώμα του NAP που θα βοηθούσε και την αναγκαία Συνδιάσκεψη ανασυγκρότησης της ANΤΑΡΣΥΑ, που θα ωθούσε και την προετοιμασία για το 4^ο Συνέδριο του NAP, «συμμαζεύεται» βιαστικά σε μια «διήμερη» ΠΕ με κύριο θέμα το «οργανωτικό».

Ήμαστε αντιμέτωποι με μια ασυνήθιστη όξυνση της ταξικής πάλης. Οι δυσκολίες θα δυναμώσουν καθώς θα αναπτύσσονται τόσο το ρεύμα για μικρομερεμέτια στην εφαρμοζόμενη πολιτική όσο και ο σεχταρισμός, το ρεύμα της αυτοαναφοράς, προσωπικής ή συλλογικής. Όρος για την αντιμετώπιση της κατάστασης δεν είναι η λογική και η πολιτική της περικλειστης ομάδας. Είναι η ενίσχυση της συλλογικότητας και η φρεσκάδα της εργατικής δημοκρατίας. Είναι η τολμηρή εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της οργάνωσης και κάθε συντρόφου, στις ικανότητες και στα λάθη τους.

Το θέμα δεν είναι να μην κάνουμε λάθη. Είναι να τα εντοπίζουμε και να τα διορθώνουμε.

Η όλη κατάσταση, ακόμη και αυτό το εκλογικό αποτέλεσμα της ANΤΑΡΣΥΑ, προσδίδουν στο αντικαπιταλιστικό κομμουνιστικό ρεύμα αυξημένες ευθύνες στη μεγάλη υπόθεση συγκέντρωσης γιγαντιαίων δυνάμεων για την αναχαίτιση και ανατροπή της επίθεσης στους νέους αγώνες και τις νέες, ακόμη σκληρότερες αναμετρήσεις που ωριμάζουν.

Κατιντσάρος Τάσος, Αναγνωστάκης Αλέκος, Μάρκου Κώστας, μέλη της Πολιτικής Επιτροπής του NAP

Αθήνα, Οκτώβρης 2015

[Tweet](#)
